

ВОЗЗ'ЄДНАННЯ СІМ'Ї

Забезпечення возз'єднання людей без громадянства з членами сім'ї

[У чому проблема?](#)

[Що я можу зробити як фахівець із роботи з біженцями?](#)

[Що потрібно змінити на політичному рівні?](#)

[Більше довідкової інформації про проблему та додаткові ресурси](#)

У чому проблема?

Бар'єри для осіб без громадянства, які возз'єднуються з членами сім'ї, можуть **порушити право на сімейне життя**, а іноді залишають членів сім'ї в **небезпечних ситуаціях**, ризикуючи іншими **порушеннями прав людини**. Наприклад:

- ➔ Апатриди, які **не мають документальних доказів сімейних стосунків**, оскільки їм було відмовлено у доступі до шлюбу чи реєстрації народження, швидше за все, повинні пройти тестування ДНК, які вони можуть не мати змоги оплатити та/або які можуть вимагати від них тривалої та /або небезпечні подорожі до тестувальних закладів.
- ➔ **Члени сім'ї без громадянства мають підвищення ризику не мати змогу юридично перетинати кордони** для відвідування інтерв'ю в посольствах через відсутність документів. У деяких випадках, це може змусити їх здійснювати небезпечні подорожі та перетинати кордони без дозволу.
- ➔ **Особи без громадянства мають підвищений ризик тривалих затримок** у возз'єднанні сім'ї через відсутність документів та інші ускладнення, що в деяких випадках призводить до того, що члени сім'ї стають відчайдушними та прагнуть возз'єднатися через незвичайні та небезпечні маршрути.

Що я можу зробити як фахівець із роботи з біженцями?

Правило 4R: Розпізнавати, записувати, дивитися та читати!

1. Розпізнайте безгромадянство та пов'язані з ним труднощі у возз'єднання сім'ї

Не припускайте, що кожен має громадянство, або що кожен, хто не має громадянства, знає, що він апатрид, або що безгромадянство заявника або членів його сім'ї буде виявлено в процесі [скрінінгу](#) біженців або [процесів визначення статусу](#). Розгляньте бар'єри, з якими можуть зіткнутися особи без громадянства при возз'єднанні сім'ї, такі як відсутність доказів сімейних стосунків через безгромадянство, і шукати способи їх подолання.

2. Зафіксуйте випадки безгромадянства або визначення безгромадянства

Якщо ви виявите, що особа є або може бути апатридом, запишіть цю важливу інформацію в будь-які документи, що стосуються цієї особи. Якщо у формі немає розділу, в якому можна точно

записати цю інформацію про статус безгромадянства або ознаки безгромадянства, зробіть десь в анкеті позначку про це, щоб був відповідний запис. Обов'язково повідомте людину про це і про те, що це може бути важливо в майбутньому. Також зберігайте копії будь-яких відповідних документів у своєму файлі. Також було б корисно попросити вашу організацію включити способи точного запису (ризик) безгромадянства у всіх відповідних формах.

3. Направляйте людей для отримання експертної консультації, підтримки та інформації

Визначте організації, які спеціалізуються на питаннях безгромадянства та громадянстві у країні, де ви працюєте, і дізнайтеся, чи можуть вони допомогти. Деякі з [наших працівників](#) можуть допомогти. Завантажте та скористайтеся нашими [інструкціями/оголошенням](#) для тих, хто надає допомогу біженцям, та нашим [коротким посібником](#) для біженців та шукачів притулку.

4. Шукайте інформацію про безгромадянство та возз'єднання сім'ї. Нижче наведено

додаткову інформацію та більше на наших вебсайтах (посилання нижче). Дізнайтеся більше про безгромадянство та возз'єднання сім'ї тут:

- ➔ [From Syria to Europe](#) (Розділ 4) (Від Сирії до Європи)
- ➔ [Double jeopardy – Syria's Stateless Palestinians](#) (Подвійна небезпека - палестинці без громадянства в Сирії)
- ➔ [UNHCR's Self-Study Module on Statelessness](#) (Модуль самостійного навчання про безгромадянство від УВКБ ООН) (ст. 95)

Що потрібно змінити на політичному рівні?

- ➔ Держави повинні гарантувати рівний доступ до права на сімейне життя, гарантуючи, що **закони та політика передбачають рівний доступ** до возз'єднання сім'ї для осіб без громадянства та членів їхніх сімей.
- ➔ Держави повинні гарантувати, що **процедури возз'єднання сім'ї беруть до уваги конкретні обставини біженців без громадянства та членів їхньої сім'ї**, пропонуючи гнучкість та допомогу, де це необхідно.
- ➔ Держави та інші організації, які беруть участь у возз'єднанні сім'ї, повинні підвищити обізнаність шляхом **навчання щодо документації та доказових труднощів** для людей без громадянства в різних контекстах.
- ➔ **Держави не повинні вимагати від членів сім'ї здійснювати недоступні або ризиковані подорожі**, щоб полегшити возз'єднання сім'ї та повинні запропонувати розумні альтернативи.

Більше довідкової інформації про проблему та додаткові ресурси

Деякі держави не мають юридичних забезпечень щодо возз'єднання осіб без громадянства з членами сім'ї. У деяких державах існує розрив у юридичних забезпеченнях щодо сімейного возз'єднання для осіб без громадянства, яким не було надано статусу біженців, але які отримали дозвіл на захист / проживання за допомогою визначення безгромадянства чи іншої процедури. Деякі держави мають законне забезпечення щодо возз'єднання сім'ї осіб без громадянства, але нехтували створенням заявки/процедури для цього процесу. Навіть якщо це ненавмисно, це може створити бар'єр для осіб без громадянства, які намагаються об'єднатися з членами сім'ї. Деякі держави передбачають законодавство щодо возз'єднання лише певних членів сім'ї (як правило, залежних дітей та подружжя/партнерів). Як і щодо біженців в загальному, держави повинні розглянути можливість возз'єднання додаткових членів сім'ї та права зацікавлених осіб на повагу до сімейного та приватного життя відповідно до Статті 8 Європейської конвенції про права людини (та інших відповідних законів).

Негнучкі процедури та часові рамки для процедур возз'єднання сім'ї можуть означати, що терміни пропущені, а процедури повинні бути відновлені. Це неефективно для всіх залучених та надає стрес та/або небезпеку для осіб без громадянства. Члени сім'ї без громадянства, яким не вистачає особистих або проїзних документів, можуть бути змушені подорожувати незаконними шляхами, щоб перетинати кордони для відвідування посольства для полегшення возз'єднання сім'ї. Невпевненість, відсутність інфраструктури та інші ускладнення можуть означати, що вони затримуються або не зможуть відвідувати посольство.

Отримати більше інформації

[European Network on Statelessness](#) (Європейська мережа з питань безгромадянства)

[Stateless Journeys](#) («Подорожі для осіб без громадянства»)

[Індекс безгромадянства](#)

[UNHCR's Ending Statelessness site](#) (вебсайт Управління Верховного комісара ООН у справах біженців для подолання безгромадянства)

[UNHCR's Self-Study Module on Statelessness](#) (Модуль УВКБ ООН для самостійного вивчення)

[Institute on Statelessness and Inclusion](#) (питання безгромадянства Інституту безгромадянства та інклюзії)

[Statefree](#) (без кордонів)

Відвідайте курс [Інституту безгромадянства та інклюзії](#) або [університету Мельбурна](#).

Організації Європи можуть [звертатися до Європейської мережі з питань безгромадянства](#) щодо можливостей навчання. Підпишіться [на нашу розсилку новин](#), слідкуйте за нами у соціальних мережах та підтримуйте [кампанію «Подорожі для осіб без громадянства»](#).

«Після всіх цих місяців очікування, ми дуже боїмося, що нашим родичам все одно не буде дозволено залишати Сирію, і вони пропустять чергову зустріч в [голландському] посольстві... Ми не хочемо нічого більше, ніж привезти сюди нашу матір та братів і сестер, але є так багато ускладнень тому що ми не маємо громадянства.»

~Жінка з Сирії без громадянства, опитана в Нідерландах